

У последњих неколико недеља моја сигурност у тезу која ми се непрестано враћа годинама изузетно је порасла. Реч је о следећем: полуинтелектуалци, у сваком времену и безмало на сваком месту, заиста су највеће зло које може да снађе једно друштво и државу. Узмимо овога пута само један, али репрезентативан пример. Поново нам ових дана пише један који себе назива „независним интелектуалцем“, који, дакле, биће, самостално мисли, просуђује и дела – од црних Милошевићевих, преко црних Коштуничиних, све до црних Тадићевих дана. Разлике у овој „црној боји“ за њега изгледа баш и нема, али о томе нешто касније. Господин Миша Ђурковић (требало би филозоф, мада ми се чини да би филозофи имали много да кажу на ту тему), као прави интелектуалац, прославио се својевремено сјајним стручним текстовима о Секи Алексић, затим „првом студијом о људским правима у Србији“, и још блиставијим научним увидима да је мисао Џона Стјуарта Мила дубоко и суштински десна и конзервативна. Такође, требало је да се прослави и сопственим сајтом и амбициозним кружком провизорно названим „Центар за конзервативне студије“, само изгледа да није било довољно енергије или слуха за његове генијалне идеје. И да не буде дилеме – нема ничег лошег у томе да неко себе сматра конзервативцем, а још мање да то заиста и буде. Када се, међутим, готово све и свја, и то систематски, упорно и годинама, покушава оцрнити и дисквалификовати, најчешће је у питању нека сумњива работа. Али да се вратимо чињеницама. Тај, дакле, вајни и бескомпромисни борац против (сваког) режима и сваке „колаборације“ редовно се, само кад му се укаже прилика, и те како радо оглашава и у „режимским“ гласилима, мудро нам саопштавајући разне „дубоке истине“. И све то чини некако увек у „право време“.

Најновије „отварање очију“ српској јавности гласи: прича о Другој Србији је лаж. [\[1\]](#) Не, дакле, то није рекла ни Соња Бисерко ни Светислав Басара – то је рекао Миша Ђурковић. То је, каже Ђурковић, прича „извучена из рукава“ која њему већ шест година „жестоко иде на ганглије“. Ако је он у праву, то би онда могло да значи само једну од следеће две ствари: 1) или другосрбијанска „елита“ културно, медијски, политички, финансијски уопште не постоји и не влада Србијом практично већ дест година. Или је, пак (2) њено деловање толико маргинално и занемарљиво, да је сигурно реч о исфабрикованој причи која служи само за политичку употребу и злоупотребу. То нам каже независни интелектуалац Ђурковић. То што ће се, дакле, можда већ почетком октобра, након страховите артиљеријске припреме од стране другосрбијанских медија, организација и „интелектуалаца“, у Београду одржати „парада поноса“ овом радикалном конзервативцу очито не смета, а није ни важно. Вероватно је још мање важно шта се дешава са водећим културним институцијама Србије већ дуго времена, како изгледају

књижевни, као филмски, како уметнички кланови и лобији, какве се идеје пропагирају и како се из темеља мења образац културних вредности, о чему је истраживачки и опширно писао Слободан Антонић. Као и Маринко Вучинић и низ других аутора на НСПМ. Све је то, дакле, безвезе прича и замајавање, на које више не треба да трошимо време и речи, с обзиром на то да се ради о лукавој измишљотини да се завара наивни народ!?

Најмањи је овде проблем то што овом тезом о „плашењу Другом Србијом“ (а то се приписује и Коштуници и свима након њега, и политичарима, и аналитичарима, и интелектуалцима), један човек поступа битно самодеструктивно у односу на сопствене раније изнете ставове, или што на провидан начин покушава да дезавуише огроман труд и резултате Слободана Антонића и НСПМ-а. Реч је о нечем много сложенијем и индикативнијем.

Да би то било јасније, окренимо се другом од два најновија текста овог „независног интелектуалца“. У њему нам аутор каже да је за нас „покушај стварања директне сарадње са Немцима један од приоритета.“ [\[2\]](#) Односно, да би требало да буде један од приоритета спољне политике Србије. Биће, дакле, ако је по Ђурковићу, да ова влада не ради довољно или да не ради „директно“ са Немцима, па би у том смислу требало направити чвршћи и непосреднији искорак и линк?! Баш штета што нисмо имали прилику да видимо како би наш „независни интелектуалац“, иначе, како за себе каже, „научник, Србин и грађанин ове државе“ угостио Гвида Верстервела пре пар дана у Београду. Јер очигледно да му, по Ђурковићевом мишљењу, државни врх није указао гостопримство какво заслужује и довољно чврсто га уверио да нам је Немачка „један од приоритета“. Шта је још требало да му урадимо? Да им онако „из руке“ поклонимо Телеком, као што је Зоран Ђинђић продао Сартид? Или да можда Вестервелеу приредимо неки личнији плезир и задовољство?

Е сад, не лези враже, то никако не значи да би Ђурковић поздравио тако срдечно и Вестервелеовог британског колегу Вилијема Хејга, који је два дана касније такође походио Београд и са сличном тактичношћу домаћинима пренео понуду коју ови, видели смо, нису могли да одбију. По нашем мишљењу, нема превелике разлике између ове двојице, али Ђурковић изгледа не мисли тако. Јер британски је конзервативизам - са којим се некад скоро могло идентификовати Ђурковићево дело – одавно сишао са његове интелектуалне, политичке и моралне агенде. Остаје, наравно, питање ко је ту кога и због чега разочарао, али британски конзервативни политички и културни модел, који је Ђурковић годинама тако наивно и тако страсно желео да пресади у српско политичко и друштвено ткиво (а није уопште био одбојан ни према Американцима), из неког је разлога напрасно изгубио своју привлачност у његовим очима. А онда је, изгледа, након краће, скоро исто тако радикалне и страсне, „русофилске“ фазе, сада,

као и увек правовремено и једнако одлучно, отворио ново поглавље на свом развојном путу – „немачко питање“. И са те најновије позиције једнако „бескомпромисно“ удара по свима који нису на његовом тренутном курсу.

Није толики проблем што неки људи напрасно и радикално мењају позиције, уверења или шефове. Проблем је што они имају неку врсту опсесивне и агресивне фиксације према онима који то не чине. Код тих људи неретко је онда – најчешће и сасвим несвесно – на делу оно што је у психологији познато као механизам пројекције. Човек напросто пројектује на другог оно што сам чини. (А све ово најчешће је праћено визијом о „црно-белом“ свету и последично, бинарним мишљењем). Тако из последњег текста аутора „сазнајемо“ да су „сви“, од Милошевића, преко Коштунице до Тадића, заправо „исти“, и да сви одреда цело боговетно време раде за неког „другог“ а не, попут Ђурковића, искључиво за српски народ и државу. А овај „независни интелектуалац“ – који је, иначе, једно, додуше врло кратко време, седео у Коштуничиним кабинету, док се пре тога такође (не)оправдано борио против Милошевића – он је у свему томе посматрач, неутрални и непристрасни обзервер и надасве гласноговорник праве и аутентичне Србије. Али треба га разумети. Јер највероватније да прави проблем лежи у томе што за њега, како сам каже - „није било довољно шаше“. Барем за сада. А грех је, човек се толико труди. Годинама. И на различитим странама. Што рече Енди Ворхол, „свако има право на својих пет минута славе“ (и још понечег). Поготово када се ради о прворазредном и незаменљивом интелектуалцу који храбро корача „сам против свих“ и у потрази за својом „шашом“ исписује тешке и мучне странице „хронике окупације“.

---

[1] <http://standard.rs/vesti/49-kolumne/5328-mia-urkovi-lana-fortifikacija-ili-uloga-analitiara-u-srpskoj-propasti-.html>

[2] <http://www.politika.rs/pogledi/Missa-Djurkovich/Srbija-i-Nemacka.sr.html>